

บทที่ 2

Mythology ของกรีก

mythology ในวัฒนธรรมที่เจริญแล้วทั้งหลายนั้นมียอดประกอบมากมาย และไม่มีของชาติใดจะมากเท่าของพวกกรีก myths ในนิยายปรัมปราของกรีกนั้นแบ่งได้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน

1. เรื่องของเทพเจ้าที่อยู่บนโอลิมปัส ซึ่งส่วนมากก็มีลักษณะบางประการที่ได้มาจากเทพเจ้าแห่งความอุดมสมบูรณ์ในสมัยโบราณที่พวกโอลิมเปียเหล่านี้เข้ามาแทนที่สิ่งที่เทพเจ้าเหล่านี้เป็นตัวแทนที่วิวัฒนาการและเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมของพวกกรีก ซึ่ง ศิวลัทธิขึ้น ถึงกระนั้นก็ตาม เทพเจ้าเหล่านี้มีลักษณะหลายประการที่เราอาจเรียกได้ว่าเหมือนมนุษย์จนเกินไปไม่สมกับสภาวะของเทพเจ้า เช่นการมีกิเลสตัณหาหรืออาฆาตมาดร้าย แต่เราต้องไม่ลืมว่าศาสนาในความคิดของพวกกรีกนั้นแตกต่างไปจากของเรา การที่เทพเจ้าของพวกเขาจะไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับเรื่องของมนุษย์ เช่นไปรักชอบมนุษย์ หรือ ถูกมนุษย์ทำร้ายก็ไม่ใช่การแสดงความไม่เคารพนับถือพระเจ้าแต่อย่างใด เทพเจ้าและมนุษย์มีลักษณะหลาย ๆ อย่างที่เหมือนกัน ซึ่งถูกเน้นโดยความเชื่อที่ว่าทั้งสองฝ่ายมีต้นกำเนิดที่เกี่ยวพันกัน

2. เรื่องที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ลม พายุ ฤดูกาล ความอุดมสมบูรณ์ ฯลฯ myths เหล่านี้มักจะตรงไปตรงมา รายละเอียดในเรื่องก็มักจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับปรากฏการณ์ธรรมชาติที่กำลังอธิบายอยู่ เราอาจเรียกว่า *myth of origin* ก็ได้

3. เรื่องที่ให้ความสำคัญด้านวีรบุรุษ พวกนี้มักเป็นมนุษย์ธรรมดาสามัญ แต่จะมีบรรพบุรุษเป็นเทพเจ้าอย่างน้อยก็หนึ่งองค์ พวกเขาจะมีศัตรูทั้งที่เป็นเทพเจ้าและที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน แม้ว่าจะต้องตายแต่บางทีหลังจากตายแล้วก็ได้รับอนุญาตให้ไปอยู่บนโอลิมปัสได้ เช่น Hercules

เรื่องเหล่านี้ได้ถ่ายทอดมาจากนิยายปรัมปราของกรีซโบราณ

mythology ของกรีกโบราณ

Greek Pantheon หรือทวยเทพของพวกกรีกนั้นได้มีการตั้งขึ้นมาตั้งแต่สมัยโฮเมอร์แล้ว เทพเจ้าซึ่งประกอบขึ้นเป็นทวยเทพนั้นปรากฏในเรื่อง *The Iliad* และ *The Odyssey* ให้เห็นทั้งรูปร่างหน้าตา อาวุธและพาหนะประจำตัว พร้อมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเทพเหล่านั้น ซึ่งเป็นที่รู้ ๆ กันอยู่ แต่ทว่าไม่ได้บอกอะไรเรามากเกี่ยวกับที่มาหรือประวัติของเหล่าเทพ เพิ่งจะมาตอนหลังเท่านั้นที่พวกกรีกมีความรู้สึกว่าจะต้องให้เทพเจ้าของตนมีวงศ์วานและประวัติขึ้นมา บทกวีของ Hesiod ชื่อ *Theogony* ซึ่งแต่งขึ้นเมื่อประมาณศตวรรษที่ 8 B.C. เป็นความพยายามเก่าแก่ที่สุดของพวกกรีกในอันที่จะจำแนกแจกแจง mythology ของพวกตน ในเวลาเดียวกันกับที่เขาบรรยายถึงความเป็นมาของทวยเทพเจ้า โดยนำเอาการผจญภัยครั้งสำคัญมาเล่าและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเทพเจ้าทั้งหลาย เขาก็พยายามที่จะอธิบายว่าโลกหรือจักรวาลมีกำเนิดขึ้นมาได้อย่างไร

Chaos (เคออส) คือเทพเจ้าเก่าแก่ที่สุดของกรีกมีบุตรกับ Nyx (นิคซ์) หรือ Nox (น็อกซ์) - Night ได้แก่ Erebus (อีริบัส) ความมืด และ Aether (อีเธอร์) แสงสว่าง กับ Hemera (ฮีมีรา) วัน, Aether และ Hemera ให้กำเนิด Gaea (จีอา) แผ่นดิน ซึ่งเป็นผู้สร้าง Uranus (ยูเรนัส) ท้องฟ้า, Uranus และ Gaea ให้กำเนิดบุตรร่วมที่มีมา 12 คน มีชื่อว่า Titans (ไททัน) ซึ่งมีพี่น้องอีกคือ Cyclops (ไซคลอปส์) และ Hecatoncheires (เฮคาทอนไครีส), Titans 2 คน คือ Cronus (โครนัส) และ Rhea (รีอา) เกิดบุตรธิดาซึ่งเป็นเทพ 6 องค์ ในจำนวน 12 องค์ที่เรียกกันว่า The Twelve Great Olympians

1. เทพโอลิมเปีย

เทพเหล่านั้นเป็นเชื้อสายของโครนัสและรีอา มีคำทำนายว่าโครนัสจะถูกบุตรแย่งบัลลังก์ ดังนั้นเมื่อรีอาให้กำเนิดบุตรโครนัสก็จับกินหมด จนถึง Zeus ซึ่งเป็นบุตรสุดท้ายรีอาก็เอาไปซ่อนและหลอกให้โครนัสกลืนก้อนหินที่ห่อด้วยผ้าห่อเด็กเข้าไป เมื่อ Zeus เติบโตและได้รับการสนับสนุนจากพวกยักษ์จึงบังคับให้โครนัสคายพี่ๆ ออกมา สงครามระหว่างพวกเทพกับพวกไททันดำเนินอยู่นาน ในที่สุด Zeus ก็ชนะเพราะมี Thunderbolt หรือสายฟ้าเป็นอาวุธ จึงได้ครองความเป็นใหญ่ในโอลิมปัส เทพโอลิมเปียทั้ง 12 องค์ประกอบด้วย

กรีก โรมัน

Zeus (Jupiter)	เจ้าแห่งสวรรค์
Poseidon (Neptune)	เจ้าสมุทร
Hades (Pluto)	เจ้าแห่งบาดาลหรือ underworld
Hera (Juno)	ชายาของ Zeus
Hestia (Vesta)	เทพีแห่งเตาไฟผู้ปกป้องครัวเรือน
Ares (Mars)	เทพแห่งสงครามลูก Zeus กับ Hera
Apollo (Apollo)	สุริยเทพหรือเทพแห่งดนตรี คู่แฝดของ Artemis
Artemis (Diana)	เทพีแห่งดวงจันทร์ ทั้งคู่เป็นลูกของ Zeus กับ Leto (ลีโต)
Hermes (Mercury)	เทพแห่งการสื่อสาร ผู้เป็นทูตของปวงเทพ ลูกของ Zeus กับ Maia (ไมอา)
Athena (Minerva)	เทพีแห่งความฉลาด กำเนิดมาจากเศียรของ Zeus
Aphrodite (Venus)	เทพีแห่งความรักและความงาม ผู้มีกำเนิดจากฟองน้ำ
Hephaestus (Vulcan)	เทพแห่งไฟ ลูกของ Zeus กับ Hera และเป็นสามีของ Aphrodite เป็นเทพองค์เดียวซึ่งพิการ

เทพเหล่านี้เสวยสุขอยู่บนนิเวศโอลิมปัส โดยดื่ม Ambrosia หรือน้ำอมฤตเป็นโภชนาหาร ทำหน้าที่สอดส่องดูแลความเป็นไปของโลกให้ดำเนินไปอย่างเรียบร้อย

Zeus

ซุสผู้เป็นบรมเทพของกรีกนั้น เป็นเทพแห่งฟ้า พายุ เมฆ ฝน และฟ้าร้อง มีผู้นับถือกันในแถบภูเขาสูง ๆ ของกรีซ ซุสรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นเทพผู้ทรงมีเมตตาต่อผู้ตกทุกข์ได้ยาก ปกป้องผู้อ่อนแอ แต่ก็พร้อมที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรง

ข้อบกพร่องของซุสอยู่ที่ความเจ้าชู้ ซุสมีภรรยามากมาย รวมทั้งที่เป็นเทพี เป็นพวก Titans, Nymphs ก็พวกนางอัปสร หรือแม่แก่มนุษย์ธรรมดา แต่ที่จกัว่าอยู่ในอันดับสูงสุดคือ Hera ซึ่งได้แต่งงานเป็นทางการกับซุส ภรรยาที่เป็น Titans ก็ได้แก่ Leto แม่ของ Apollo และ Artemis ส่วน Maia ลูกสาวของ Atlas ผู้แบกโลกไว้บนบ่านี้ ได้กำเนิดลูกกับซุสคนหนึ่งคือ Hermes

นอกจากนั้นซุสยังแปลงกายเป็นสัตว์หรือสิ่งต่าง ๆ ไปสมสู่กับหญิงชาวโลกจนเกิดบุตรที่เป็นที่รู้จักกันดี เช่นแปลงตัวเป็นฝนทองคำเพื่อเข้าหา Danae แม่ของ Perseus ผู้ปราบ Medusa แปลงตัวเป็นวัวไปไถนาอยู่โรปา เป็นหงส์ไปได้ Leda แม่ของเฮเลนแห่งทรอย แปลงเป็น Amphitryon กษัตริย์เมืองธีบส์จนนาง Alcmena ผู้ชายาหลงกล ในที่สุดก็ให้กำเนิด Hercules ลูกหลานของซุสนั้นกล่าวกันว่าเป็นบรรพบุรุษของเผ่าต่าง ๆ หรือผู้ตั้งนครใหม่ ๆ ขึ้นมาแทบทั้งสิ้น

Hera

ฮีราเป็นพี่สาวและชายาของซุส บทบาทของฮีราไม่มากนักนอกจากเป็นเทพีแห่งการแต่งงานและการเป็นมารดา เป็นสัญลักษณ์ของภรรยาที่จงรักภักดีต่อสามี คอยผูกพยาบาทหญิงที่ซุสไปมีความสัมพันธ์ด้วยและหาทางทำลายอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งถึงขั้นลูกหลาน เช่นการที่ฮีราส่งงูไปทำร้ายเซอรัลิสตั้งแต่องค์ยังแบเบาะอยู่เป็นต้น เรื่องที่แสดงให้เห็นบทบาทที่ดีของฮีราก็จะเป็นเรื่องการแสวงหาขนแกะทองคำของเจสันกับพวกลูกเรือ ซึ่งในเรื่องนี้ฮีราคอยให้ความช่วยเหลือเจสันอยู่ตลอดเวลา

Athene

อธินีเป็นที่เคารพในฐานะเทพินักรบ สันติสุข และสติปัญญาความฉลาด เป็นผู้คิดทฤษฎีสถาปนาและปฏิมากร อธินีมีกำเนิดที่พิศดาร กล่าวคือซุสกลืนภรรยาของตน คือ Metis เข้าไป โดยกล่าวว่า Metis จะให้กำเนิดบุตรที่จะมาโค่นอำนาจตน วันหนึ่งซุสเกิดปวดศีรษะขึ้นมาจึงให้ Hephaestus ใช้ขวานฟันหัวให้ตน อธินีก็โผล่ออกมาแต่งเครื่องรบเรียบร้อย อธินีเป็นธิดาที่ซุสโปรดปรานที่สุด ได้รับมอบหมายให้ถือ Aegis คือโล่ หรือเสื้อเกราะอ่อน ทำด้วยหนังมะของซุส ซึ่งมีหัวแมงมุมอยู่ตรงกลาง อธินีเป็นเทพีหนึ่งในสามองค์ที่เป็นพรหมจารีย์

จาร์รี่

Apollo

อพอลโลนั้นอยู่ในฐานะเทพเจ้าแห่งแสงสว่าง หรือสุริยเทพ แต่ไม่ใช่ตัวดวงอาทิตย์เอง เป็นผู้ปกป้องพืชผล เช่นเดียวกับแสงอาทิตย์ซึ่งอาจจะเป็นโทษได้ในบางครั้ง อพอลโลก็อาจเป็นผู้ทำให้เกิดความตายโดยกระทันหัน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผู้รักษาโรคภัยไข้เจ็บ เป็นเทพแห่งการทำนายทายทัก และเทพแห่งดนตรีด้วย จะเห็นได้ว่าบทบาทหรือหน้าที่ของอพอลโลมีมากมายเหลือเกิน

Artemis

กู่แฝดของอพอลโล เป็นเทพีแห่งการล่าสัตว์ และป่า ต่อมาเป็นเทพีแห่งดวงจันทร์ ประพฤติพรหมจรรย์และชอบแต่การเข้าป่าล่าสัตว์ไม่สนใจเพศชาย บางครั้ง Artemis ก็ค่อนข้างจะโหดร้ายถ้าหากใคร ไปทำอะไรเป็นการลบหลู่ห่มินเข้า

Hermes

เป็นเทพแห่งผู้เดินทาง ดังนั้นจึงทำหน้าที่นำวิญญาณของผู้ตายไปสู่ Hades ด้วย นอกจากนี้ยังเป็นเทพแห่งการค้าขายและการเสี่ยงโชค หน้าที่หลักอีกประการหนึ่งได้แก่การเป็นผู้สื่อข่าวของซุส เซอร์มิสออกจะมีเล่ห์เหลี่ยมมากอยู่หน่อย ว่ากันว่าเมื่อเกิดมาได้วันเดียว ก็ไปขโมยฝูงวัวของอพอลโลเสียแล้ว แต่เซอร์มิสตายโทษตนเองโดยประคิษฐ์พิณขึ้นมาเป็นเครื่องดนตรีประจำตัวของอพอลโล เซอร์มิสมีของวิเศษประจำตัวคือหมวกและรองเท้ามีปีก ถ้าสวมแล้วจะหายตัวและเหาะได้ พร้อมด้วยไม้เท้ามีปีกมีงูพันซึ่งเรียกว่า Caduceus

Ares

เป็นเทพเจ้าที่ชาวกรีกไม่นิยมชมชื่นนัก เทพเจ้าแห่งสงครามผู้กระหายเลือดนี้ แม้แต่เทพโอลิมเปียเองก็ไม่อยากจะสมาคมด้วย สำหรับด้านความประพฤตินั้นแอรอสก็ค่อนข้างจะเกะกะและเจ้าชู้อีกด้วย ครั้งหนึ่งเคยลอบเป็นชู้กับ Aphrodite จนกระทั่ง Hephaestus จับได้ และถูกประจานต่อหน้าเหล่าเทพ

Hephaestus

เทพแห่งไฟ ทำหน้าที่เป็นช่างฝีมือประคิษฐ์เครื่องใช้และอาวุธให้กับเหล่าเทพ เป็นเทพองค์เดียวที่พิการ แต่ก็ได้รับการชดเชยโดยได้ภรรยาที่สวยงามที่สุด คือ แอฟโฟรไดตี เฮฟเฟสตัสเป็นผู้สร้างแพนดอร่า ผู้หญิงคนแรกของโลกขึ้นมา

Aphrodite

เทพีองค์นี้เชื่อกันว่ามีที่มาจากตะวันออกแถบฟินิเซีย แต่แรกนั้นเป็นเทพีแห่งความอุดมสมบูรณ์ ภายหลังจึงได้กลายเป็นเทพีแห่งความรัก ทั้งในแง่มุมที่สูงส่ง และในด้านค้นหาและความใคร่ แอฟโฟรไดตีเป็นที่นับถือทั่วไป และมีฉายามากมาย กำเนิดของแอฟโฟรไดตีนั้นว่ากันว่าเกิดจากฟองคลื่นในทะเล และลอยมาติดฝั่งที่ไซปรัส เทพีองค์นี้เป็นตัวแทนของความงามของเพศหญิงด้วย บุตรของแอฟโฟรไดตีองค์หนึ่งคือ Eros เทพ

แห่งความรักผู้ใช้ธนูและศรเป็นอาวุธ เป็นเทพที่มีอายุน้อยที่สุด และชอบเล่นซุกซนโดยการ
แปลงศรไปตอ้งใคร ๆ ให้ได้รับความทรมานเนื่องจากความรัก

Poseidon

เป็นพี่ชายของซุส เมื่อซุสแย่งอำนาจจากโครนัสผู้บิดาได้ โพไซดอนก็ได้รับมอบ
หมายให้ปกครองท้องทะเลและพื้นน้ำทั้งหมด อาวุธประจำตัวของโพไซดอนคือสามง่าม

Hades

พี่ชายอีกคนหนึ่งของซุสผู้ได้รับมอบหมายให้ปกครอง underworld หายตัวได้
เพราะมีหมวกวิเศษ เฮคีสเป็นเทพที่น่าเกรงขาม ดึกดำบ ษายาของเฮคีสคือ Persephone
บุตรสาวของดีมีเทอร์ เฮคีสลักพาตัวเพอร์เซฟโฟนีลงไปได้บาดาล ภายหลังเพอร์เซฟโฟนี
ได้กลับไปยังโลกเบื้องบนได้ปีละ 8 เดือน และต้องอยู่ใน underworld 4 เดือน เพราะได้
กินเมล็ดทิพย์ทิ้มเข้าไป 4 เมล็ด เรื่องนี้ก็เป็นที่มาของตำนานการเกิดฤดูกาล

Hestia

เฮสเซียเป็นเทพีแห่งเตาไฟ เป็นที่เคารพบูชาทั่วไปในกรีซ เป็นธิดาคานโทของ
โครนัสกับรีอา ดังนั้นจึงเป็นเทพีอาวุโสที่สุดในหมู่เทพโอลิมเปีย เป็นเทพีอีกองค์หนึ่งที่
เป็นพรหมจารีย์

เทพที่เป็นกลุ่ม

เทพเจ้ากรีกนั้นนอกเหนือไปจากเหล่าเทพโอลิมเปียแล้ว ยังมีเทพที่อยู่ในระดับ
รองลงมาซึ่งส่วนมากมักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มและทำหน้าที่เกี่ยวกับมนุษย์โดยตรง เช่น

The Charites (คาริตัส)

The Charites หรือ The Graces นั้นประกอบด้วยเทพี 3 องค์ คือ Aglaea
(Splendor), Euphrosyne (Mirth) และ Thalia (Rejoicing) เป็นลูกสาวของซุสกับ
Eurynome เป็นผู้นำความสง่า ความงาม และมีตรภาพมาสู่มวลมนุษย์ จะปรากฏตัวเสมอ
ในงานเลี้ยง บางครั้งทำหน้าที่เป็นเสมือนนางกำนัลให้แก่แอฟโฟรไดตี

The Erinyes (อีรินิส)

The Erinyes หรือ The Furies นั้นถือกำเนิดจากโลหิตของ Uranus เมื่อครั้งที่
ที่ถูกโครนัสบุตรชายทำร้าย มี 3 องค์คือ Tisiphone, Megaera และ Alecto ทำหน้าที่
ติดตามคอยลงโทษผู้กระทำผิดบาป โดยเฉพาะผู้ที่ทำมาตุมาต

The Horae (ไรวี)

The Horae หรือ The Seasons เป็นลูกสาวของซุสกับธีมีส มีชื่อว่า Eunomia (Lawfulness), Dike (Justice) และ Eirene (Peace) เป็นผู้ควบคุมการกระทำของมนุษย์ ทำให้เกิดสันติสุข ความร่ำรวยและระเบียบ The Horae มักเป็นประธานในงานฉลองที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว เช่นกีฬาโอลิมปิก บางครั้งเทพีกลุ่มนี้ก็ถูกนับเป็นฤดูกาลของปี

The Moerae (มัวร์)

The Moerae หรือ The Fates คือเทพี 3 องค์ที่มีหน้าที่กำหนดโชคชะตา มนุษย์ มักจะปรากฏในรูปของหญิงสาว 3 คน ซึ่งกำลังปั่นด้าย Clotho ทำหน้าที่ปั่นด้าย Lachesis ผู้กำหนดโชคชะตา และ Atropos ผู้ไม่เคยเวทนาปราณีใครทำหน้าที่ตัดอกรรมไคร กอียดัดเส้นด้ายแห่งชีวิต

The Muses (มิวเซ)

The Muses เป็นเทพีแห่งดนตรีและศิลปะ เป็นลูกสาวของซุสกับ Mnemosyne (เนโมซีนี—memory) ว่ากันว่ามียี่สิบเก้าองค์ แต่ละองค์มีความชำนาญเฉพาะตัว Clio ประวัติศาสตร์ Urania การาศาสตร์ Melpomene โศกนาฏกรรม Thalia สุขนาฏกรรม Terpsichore ระบาย Calliope มหากาพย์ Erato กวีนิพนธ์เกี่ยวกับความรัก Polyhymnia เพลงสรรเสริญเทพเจ้า Euterpe กวีนิพนธ์ที่ใช้ดนตรีบรรเลงประกอบ พวก Muses อยู่บนภูเขาโอลิมปัสด้วย มักใช้เวลาไปในการขับร้อง กวีและนักดนตรีอยู่ภายใต้การคุ้มครองของเทพีกลุ่มนี้ จึงเป็นธรรมเนียมเมื่อกวีจะแต่งโคลงกลอนจะต้องอัญเชิญ The Muses มาให้แรงกล้าใจเพื่อให้ผลงานของตนได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี เปรียบเหมือนกับที่ศิลปินไทยจะต้องมีการไหว้ครู เทพีก่อนนี้บางตำนานก็ว่าเป็นลูกสาวของอพอลโลผู้เป็นเทพแห่งดนตรี

ชื่อเทพเจ้ากรีกที่ตรงกับเทพเจ้าโรมัน มีดังต่อไปนี้

กรีก

โรมัน

Asclepius

Aesculapius

Apollo

Apollo

Eos

Aurora

Dionysus

Bacchus

กรีก	โรมัน
Demeter	Ceres
Eros	Cupid
Rhea	Cybele
Artemis	Diana
Hades	Dis
Pan	Faunus
Hecate	Hecate
Heracles	Hercules
Hera	Juno
Zeus	Jupiter
Hebe	Juventas
Leto	Latona
Selene	Luna
Ares	Mars
Hermes	Mercury
Athena	Minerva
Thanatos	Mors
Poseidon	Neptune
Rhea	Ops
Pluto	Pluto
Persephone	Proserpine
Cronos	Saturn
Aphrodite	Venus
Hestia	Vesta
Hephaestus	Vulcan

2. myth of origin

myth ที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือที่มาของสิ่งต่างๆ ว่ามีกำเนิดมาเช่นไรนั้น เราอาจเรียกได้ว่า myth of origin จะเห็นตัวอย่างได้จากเรื่องของดีมีเทอร์และเพอร์เซฟโฟนี Demeter เป็นเทพีแห่งข้าวโพคและลูกสาวคือ Persephone เป็นครุณีแห่งฤดูใบไม้ผลิ ทั้งสองทำหน้าที่ดูแล โลกให้อุดมสมบูรณ์ วันหนึ่งเพอร์เซฟโฟนี ถูกเฮคีสลักพาตัวไปอยู่ underworld ดีมีเทอร์ออกตามหาลูกสาวจนเสียน้ำที่ปล่อยให้โลกเกิดความแห้งแล้ง ร้อนถึงซุสต้องไปขอให้เฮคีสคืนเพอร์เซฟโฟนีให้มารดา แต่เนื่องจากเพอร์เซฟโฟนีกินทับทิมที่เฮคีสให้เข้าไปถึง 4 เมล็ดจึงต้องอยู่ใน underworld 4 เดือน อีก 8 เดือนนั้นได้กลับมาอยู่บนโลกกับมารดา นี่เป็นที่มาของฤดูกาล คือ ใน 8 เดือนที่เพอร์เซฟโฟนีอยู่ในโลกนั้น ปรากฏเป็นฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อนและฤดูใบไม้ร่วง ส่วนฤดูหนาวคือตอนที่เพอร์เซฟโฟนีลงไปอยู่กับเฮคีสโลกจึงเยือกเย็นไม่มีอะไรงอกงาม แสดงให้เห็นความเศร้าโศกของดีมีเทอร์

3. วีรบุรุษ

เรื่องของวีรบุรุษมีมากมายด้วยกัน แต่วีรบุรุษที่ยิ่งใหญ่ที่สุดก็เห็นจะได้แก่ Hercules, Odysseus, Perseus, Theseus และ Jason

เฮราคลีส (เฮอร์คิวลีส) เป็นวีรบุรุษผู้ทรงพลังที่สุดของกรีซ ได้ปราบสัตว์ร้ายนานาชนิด แต่มีข้อบกพร่องคืออารมณ์ร้อน ซากสติไม่ค่อยมีความคิด เรื่องของเฮราคลีสจะได้ขยายความในบทที่ว่าด้วย mythology กับภาษาต่อไป

วีรบุรุษผู้ทรงพลังคือเฮอร์คิวลีสนั้นมีอยู่ครั้งหนึ่งถูกซีราคัสส์แกล้งทำให้บัคหลังไปชั่วขณะถึงกับฆ่าภรรยาและบุตรของตน จึงต้องได้โทษโดยการไปอยู่รับใช้กษัตริย์ Eurystheus แห่ง Argolis เป็นเวลา 12 ปี ต้องทำงานที่ยากลำบากถึง 12 ชิ้นดังต่อไปนี้

ภารกิจสิบสองอย่างของเฮอร์คิวลีส.

1. The Nemean Lion

งานชิ้นแรกคือต้องไปฆ่าสิงโตแห่งนีเมียแล้วนำหนังกลับมา เฮอร์คิวลีสฆ่าสิงโตด้วยมือเปล่าได้ แล้วนำหนังของมันมาทำเกราะนุ่งห่ม

2. The Lernean Hydra

ท้าวไฮคราแห่ง Lerna นั้นเป็นสัตว์ประหลาดมีหัว 9 หัว ลมหายใจเป็นพิษใคร
สูดเข้าไปต้องตาย เซอร์คิวลิสได้ Iolaus ไปเป็นเพื่อน เมื่อตัดหัวไฮคราออกหัวหนึ่งมันก็งอก
ออกมาเป็นสอง ในที่สุดเซอร์คิวลิสจึงใช้วิธีให้ Iolaus คอยเอาไฟจี้เผาหัวของไฮคราจึงตัด
หัวมันได้สำเร็จ

3. The Wild Boar of Erymanthus

หมูป่าแห่งยอดเขาอีริแมนธุสร้ายมาก ออกเที่ยวทำลายพืชผลของชาวบ้าน ใน
ที่สุดถูกเซอร์คิวลิสจับได้

4. The Stymphalian Birds

นกปากเหล็ก ปีกเหล็กซึ่งกินเนื้อมนุษย์ มีจำนวนมากมาย ถูกเซอร์คิวลิสใช้ธนู
ยิงตายจนหมด

5. The Ceryneian Hind

เซอร์คิวลิสจะต้องไปนำกวางซึ่งมีเขาเป็นทองและกีบเป็นทองสัมฤทธิ์กลับมา กว่า
จะจับมันได้กินเวลาถึงหนึ่งปี

6. The Stables of Augeias

กษัตริย์ Augeias มีวัวเผือกอยู่ฝูงหนึ่งอยู่ในคอกที่สกปรกมากเพราะไม่เคยล้าง
เป็นปี ๆ เซอร์คิวลิสจะต้องล้างคอกให้สำเร็จในหนึ่งวันแล้วจะได้วัวจำนวนหนึ่งในสิบ เซอร์-
คิวลิสใช้วิธีเปลี่ยนทางเดินของแม่น้ำให้น้ำไหลผ่านคอกล้างสิ่งสกปรกออกจนหมด

7. The Cretan Bull

โพไซดอนได้ให้วัวตัวผู้แก่กษัตริย์ไมนอสแห่งครีทเพื่อนำไปบูชาญให้พระองค์
แต่ไมนอสกลับเก็บวัวเอาไว้เอง โพไซดอนเลยบันดาลให้วัวเป็นบ้าอาละวาดไปทั่วเมือง
รอนถึงเซอร์คิวลิสต้องไปจับเอาไว้ที่ Argolis

8. The Mares of Diomedes

กษัตริย์ไดโอมิดีสเป็นเจ้าของม้าตัวเมียซึ่งกินเนื้อมนุษย์เป็นอาหาร เซอร์คิวลิส
กับพรรคพวกร่วมกันจับมาได้และไดโอมิดีสเองก็ถูกจับโยนให้ม้าของตนเองกิน

9. The Girdle of Hippolyte

เข็มขัดอันนี้เป็นของขวัญจาก Ares ให้แก่ราชินีแห่งพวกอเมซอน บุตรสาวของ ยูริสตุสอยากจะได้เข็มขัดจึงต้องไปเอามาให้จนเกิดการต่อสู้กับพวกอเมซอน เข็มขัดจึงมาสู่ราชินีตายและนำเข็มขัดกลับไปเมืองทรอย

10. The Cattle of Geryon

Geryon เป็นสัตว์ประหลาดมีลำตัวแยกเป็น 3 ท่อน เป็นเจ้าของฝูงวัวแดง ในที่สุดเข็มขัดจึงมา Geryon ได้และนำวัวกลับไปให้เป็นเครื่องสังเวยแก่ฮีรา

11. The Golden Apples of the Hesperides

งานชิ้นต่อไปของเข็มขัดคือต้องไปนำแอปเปิ้ลทองคำที่พวกเฮสเพริดีส์ลูกสาวของแอตลาสเฝ้ารักษาอยู่ที่สุดขอบโลกด้านตะวันตก หลังจากที่ต้องผจญภัยแทบเอาชีวิตไม่รอดเข็มขัดก็ได้แอปเปิ้ลกลับมาโดยยอมแบกโลกแทนแอตลาสชั่วขณะให้แอตลาสไปเอาแอปเปิ้ลจากลูกสาว จากนั้นก็หลอกให้แอตลาสแบกโลกไว้เช่นเดิม

12. Hercules' Journey to the Underworld

งานชิ้นสุดท้ายของเข็มขัดยากที่สุดเพราะจะต้องไปนำ Cerberus สุนัข 3 หัวที่เฝ้า underworld กลับมา ตอนนี้องเป็นตอนที่เข็มขัดได้ช่วยธีซุสให้กลับจากเฮดีสได้ เข็มขัดจึงนำเข็มขัดกลับไปให้ยูริสตุสและภายหลังก็ส่งมันกลับไปเฝ้าประตู underworld ตามเดิม

โอดิสซุส (ยูลิสซีส) เป็นบุตรของ Laertes (ลาเออร์ติส) กษัตริย์แห่ง Ithaca (อิธากา) กับ Anticlea (แอนทิกเลีย) โอดิสซุสแต่งงานกับ Penelope (เพเนโลปี) มีลูกคือ Telemachus (เทเลมาคัส) เมื่อบิดาตายลงโอดิสซุสก็ได้เป็นกษัตริย์ครองเมืองแทน เขาเป็นกษัตริย์ที่สามารถและเฉลียวฉลาด ในฐานะที่เคยติดพันเฮเลนอยู่ครั้งหนึ่ง โอดิสซุสจึงเข้าร่วมสงครามเมืองทรอยด้วย และเป็นเสนานิการคนสำคัญของพวกกรีกโดยคิดอุบายซ่อนทหารไว้ในม้าไม้ลอบเข้าไปในเมืองทรอยได้ เมื่อทรอยแตกโอดิสซุสเป็นวีรบุรุษกรีกที่ได้กลับบ้านเป็นคนสุดท้ายเพราะไปทำให้ไฟไซดอนพิโรธ เขาต้องเดินทางอยู่ในทะเลเป็นเวลานานและผจญภัยนานปีการ เช่นไปพบกับไซคลอป Polypheumus (พอลิฟิมัส) ซึ่งเป็นลูกของไฟไซดอน ไซคลอปจับพรักพวกของโอดิสซุสกิน แต่เขาก็หาอุบายทำให้ไซคลอปตาบอดและพวกเขาหนีรอดไปได้ จากนั้นเขาก็ต้องไปเจอ Circe (เซอร์ซี) แม่มดรูปงามผู้สาป

เพื่อน ๆ ของโอคิซซุสให้เป็นหมูปา โอคิซซุสอยู่กับเซอร์ซีซ์ขณะหนึ่งแล้วก็จากเธอไป เขาต้องผ่านแดนของพวก Sirens ซึ่งมีเสียงวังเวงคอยลวงล่อชาวเรือ โอคิซซุสสั่งให้พวกลูกเรืออุดหูเสี้ยก็ผ่านไปได้ จากนั้นเขาได้ไปพบ Calypso (กาลิปโซ) ลูกสาวของ Atlas (แอตลาส) แต่เขาก็ทิ้งเธอไปในที่สุด หลังจากที่ผจญภัยอยู่นานโอคิซซุสก็มาถึงอิธากาเพื่อจะพบว่าบรรดาผู้หวังปองภรรยาของเขาได้เข้าครอบครองวังของเขา เพื่อรอกอย่ว่าเพเนโลปีจะเลือกใคร เพเนโลปีนั้นชื่อสตัคคอสามีจึงออกอุบายว่าถ้าทอผ้าสำเร็จเมื่อไหร่ จะเลือกคู่แต่งงาน เธอใช้วิธีทอผ้ากลางวันพอกกลางคืนก็แอบเสาะออกเพื่อจะด่วงเวลารอให้โอคิซซุสกลับและให้เทเลมาคัสโตเป็นหนุ่ม ในที่สุดโอคิซซุสก็ได้พบลูกชายและคบคิกกันปราบศัตรูได้ราบคาบ เขาจึงได้อยู่กับครอบครัวด้วยความสุขครบถ้วนอายุชย แต่เขามีวายคิดถึงท้องทะเล

เพอร์ซุส เป็นบุตร ชุสกับ Danae (ดานาอี) เขาขึ้นอาสาไปคักหัว Medusa ซึ่งเป็นหนึ่งในสามของสัตว์ประหลาดที่เรียกว่า Gorgons (กอร์กอน) ซึ่งอยู่ที่สุดขอบโลก กอร์กอนมีผมเป็นงู มองใครแล้วคนนั้นต้องกลายเป็นหิน เมกซุซาเป็นทัวเดียวที่ตายได้ เพอร์ซุสได้ของวิเศษต่าง ๆ เช่นหมวกที่สวมแล้วหายตัวได้ รองเท้ามีปีก เกี้ยวเพชร ดุจวิเศษ และโล่ห์ของอธีนา จึงสามารถคักหัวเมกซุซาได้โดยมองจากเงาในโล่ห์ เขาเอาหัวใส่ดุจวิเศษแล้วเหาะหนีพี่สาวของเมกซุซาไปได้โดยการหายตัว เมื่อกลับถึงบ้านเมืองเขาก็ใช้หัวเมกซุซาเป็นเครื่องปราบศัตรูทำให้เป็นหินไปหมด หัวเมกซุซานี้อธีนาพาไปใส่ไว้ใน Aegis (อีจิส) ซึ่งเป็นโล่ ทำด้วยหนังแพะของซุส เพอร์ซุสได้แต่งงานกับ Andromeda (แอนโดรเมดา) ซึ่งเขาได้ช่วยไว้จากสัตว์ประหลาด ทั้งคู่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขเมื่อเพอร์ซุสตายไปแล้วก็ได้รับการยกย่องจากพวกกรีกราวกับเป็นเทพเจ้าองค์หนึ่ง

ธีซุส บุตรของ Aegeus (อีจิส) เจ้าเมือง Athens ตอนเป็นเด็กไม่ได้อยู่กับบิดา เมื่อโตขึ้นจึงได้เดินทางมาหาพ่อและพิศุจน์ว่าเป็นบุตร ของอีจิสโดยสามารถยกก้อนหินใหญ่และนำรองเท้าแคะกับคาบของอีจิสออกมาจากใต้ก้อนหินได้ ธีซุสได้ร่วมขบวนไปกับชาวเอเธนส์ซึ่งถูกส่งไปสังเวทวิ Minotaur ที่เมืองครีท มิโนทอร์นี้เป็นสัตว์ประหลาดครึ่งคนครึ่งวัวซึ่งเกิดจากมเหสีของ Minos (ไมนอส) เจ้าเมืองครีทกับวัวตัวหนึ่งเพราะเทพเจ้าโพไซดอนพิโรธที่ไมนอสไม่ยอมเอาวัวบูชาผู้สังเวทวิแก่ตน ธีซุสได้ Ariadne (แอริออดนี) ลูกสาวไมนอสช่วยแนะทางออกจากเขาวงกต Labyrinth (แลบเบอรินธ์) ที่อยู่ของมิโนทอร์ได้ หลังจากที่ฆ่าสัตว์ประหลาดตายธีซุสพาแอริออดนีกลับบ้านด้วยแต่ต้องเสียนางให้ Dionysus

(โกลอโนซัส) ไป ริชชัสเสียใจมากจนล้มเปลี่ยนใบเรือจากคำเป็นชาวทามสัญญาณที่ได้ตกลงไว้กับบิคา อีจัสก็กว่าริชชัสถูกฆ่าตายจึงกระโดดทะเลตาย ที่ตรงนั้นจึงได้ชื่อว่าทะเล Aegean (อีเจียน) ริชชัสได้ครองเอเธนส์และแต่งงานกับ Hippolyta (ฮิพโพลิตา) ราชินีของพวก Amazons (อเมซอนส์) มีบุตรคือ Hippolytus เมื่อฮิพโพลิตาเสียชีวิต ริชชัสก็แต่งงานใหม่กับ Phaedra (ฟีครา) ซึ่งเกิดหลงรักลูกเลี้ยงเข้าจนเป็นเหตุให้ริชชัสเข้าใจผิด แข่งลูกชายให้ตาย ฮิพโพลิตัสก็เสียชีวิตลงด้วยอุบัติเหตุตามคำแช่งของบิคา ริชชัสเป็นกษัตริย์ที่ฉลาดและเข้มแข็ง ได้ช่วยเฮอรัคลีสในการปราบสัตว์ร้าย และเมื่ออติบัสร่อนเร่พเนจรไปถึงเอเธนส์ ริชชัสก็เป็นผู้เกี่ยวข้องช่วยเหลือ ริชชัสเป็นผู้หนึ่งที่ต้องไปยังเฮลีสทั้งๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่และรอกกลับมาได้ ในที่สุดริชชัสถูก Lycomedes (ไลโคมีดิส) ฆ่าตาย แต่ชาวเอเธนส์ก็ยังนับถือเขาในฐานะวีรบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด

เจสันกับการแสวงหาขนแกะทองคำ

การผจญภัยของเหล่าวีรบุรุษที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดเห็นจะได้แก่เรื่องการเดินทางของพวก Argonauts กล่าวคือบิคาของเจสันผู้เป็นวีรบุรุษของเรื่องถูกหลานของตนแย้งชิงบัลลังก์เมืองกริช เมื่อเจสันเติบโตใหญ่ก็คิดทวงบัลลังก์คืน กษัตริย์ฟีเลียสจึงแกล้งใช้ให้ไปนำขนแกะทองคำมาจากดินแดน Colchis เพื่อหาทางกำจัดเจสันเสีย เจสันได้รวบรวมสมัครพรรคพวกอันประกอบด้วยวีรบุรุษผู้เก่งกล้ารวมทั้งเฮอรัคลีสด้วยเดินทางไปในเรือ Argo ทั้งหมดต้องผจญภัยและความยากลำบากนานัปการ เช่นต้องปราบทวิ Harpies ซึ่งเป็นสัตว์ประหลาดประเภทไคโนเสาร์บินแก้มี่หางเรียกกันว่าสุนัขล่าเนื้อของซุส ต่อไปก็ต้องเดินเรือผ่านหินกระแทกซึ่งมีชื่อว่า Symplegades ซึ่งเป็นหิน 2 ก้อนคอยกระแทกกันอยู่ตลอดเวลา ต่อไปก็เข้าสู่ดินแดนของพวกอเมซอน ในที่สุดจึงไปถึงดินแดน Colchis โดยปลอดภัย ทั้งนี้ด้วยความช่วยเหลือของฮีราซึ่งคลบนันดาลให้ Medea ลูกสาวเจ้าเมืองหลงรักเจสัน เมดีอานันมีเวทมนต์คาถาจึงช่วยเจสันขโมยขนแกะทองคำจากพ่อของตนได้และไปกับเจสันและพรรคพวก เมื่อถูกบิคาไล่ตามเมดีอาก็ฆ่าพี่ชายของตนแล้วตัดร่างกายเป็นท่อนๆ ทิ้งทะเลเพื่อว่าบิคาจะได้เสียเวลาเก็บซากศพ จะได้ไล่ตามเรือ Argo ไม่ทัน ระหว่างการเดินทางกลับพวกลูกเรือได้ปราบ Talus ซึ่งเป็นมนุษย์สัมฤทธิ์ได้สำเร็จ เมื่อถึงกริชแล้วเมดีอาก็ได้ช่วยเจสันฆ่าฟีเลียสโดยหลอกบุตรสาวของฟีเลียสให้สับพ่อของตนเป็นชิ้นๆ แล้วเอาชิ้นส่วนใส่ในน้ำเคือกเพื่อเมดีอาก็จะได้ชุบให้ฟีเลียสเป็นหนุ่มขึ้น แต่แล้วเมดีอาก็หนีไปก่อน ฟีเลียสจึงตายด้วยมือลูก

สาวของตนเอง ส่วนเมทีอานนั้นก็ถูกเจสันทอดทิ้งไปมีภรรยาใหม่ เมทีอานจึงแก้แค้นโดยการฆ่าภรรยาใหม่ของเจสันด้วยการส่งเสื้อคลุมอาบยาพิษไปให้ใส่ และได้ฆ่าลูกของตนเองที่เกิดกับเจสันด้วย จากนั้นจึงได้หลบหนีไป เรื่องของเมทีอานนั้นเป็นตัวอย่างของบทบาทของแม่เมคหรือเรื่องของการใช้เวทมนต์คาถาซึ่งธรรมชาติก็จะไม่ปรากฏในตำนานกรีก

ตระกูลที่มีชื่อเสียง

พวกกรีกมีความสัมพันธ์กันโดยตระกูลเป็นส่วนใหญ่ แต่ละตระกูลก็มีความสำคัญและมีชื่อเสียง ตระกูลที่มีชื่อเสียงได้แก่พวกไททันและโอลิมเปียน Peleus (พีลัส) กับลูกชายคือ Achilles ตระกูล Atreus (เอทรัส) ซึ่งประกอบด้วย Agamemnon (แอกาเมมีนอน) Clytemnestra (ไคลเท็มเนสตรา) Orestes (โอริสทีส) และ Electra (อีเล็กตรา) ครอบครัวของ Odysseus กับ Penelope (เพเนโลปี) Perseus และ Andromeda ตระกูล Troy ซึ่งประกอบด้วย Priam (ไพรอัม) และ Hecuba (เฮ็คคิวบา) กับลูก ๆ เช่น Hector (เฮ็คเตอร์) Paris (ปารีส) และ Cassandra (คาสซานดรา)

คำสาปของตระกูลเอทรัส

สมาชิกของตระกูล Atreus นั้นต่างก็ต้องประสบเคราะห์กรรมต่าง ๆ กัน และเรื่องราวของพวกเขาก็เป็นตำนานที่พวกกรีกรู้จักกันดี วิบัติกรรมของตระกูลนี้เกิดมาจากบรรพบุรุษคนหนึ่งคือ Tantalus ผู้บังอาจทำทายอำนาจของเทพเจ้าจนถูกลงโทษ (เรื่องของแทนทาลัสมีรายละเอียดอยู่ในบทที่ 8) บุตรสาวของแทนทาลัสคือ Niobe มีลูกชายลูกสาวอย่างละเจ็ดคนทำให้ไนโอบีมีความภาคภูมิใจมากคุยอวดว่าตัวเองยิ่งใหญ่กว่าดีโตแม่ของอพอลโลกับอาร์ทีมิส เทพทั้งสองจึงใช้ธนูยิงลูก ๆ ของไนโอบีตายหมด ไนโอบีเสียใจกลายเป็นหินไปแต่ก็ยังมึนน้ำตาไหลอยู่ ลูกชายของแทนทาลัสคือ Pelops นั้นมีบุตรชายสองคนคือ Atreus กับ Thyestes ฝ่ายหลังลอบเป็นชู้กับภรรยาของเอทรัส ๆ จึงแก้แค้นโดยการฆ่าลูกชายของ Thyestes แล้วเขาเนือต้มให้ผู้เป็นบิดากิน เอทรัสมีบุตรชายสองคนคือ Agamemnon กับ Menelaus แอกาเมมีนอนมีชายาคือ Clytemnestra มีบุตรด้วยกัน 3 คนคือ Orestes, Iphigenia และ Electra ส่วน Menelaus นั้นเป็นสามีของเฮเลนต้นเหตุแห่งสงครามเมืองทรอย เมื่อเกิดสงครามขึ้นแอกาเมมีนอนทำหน้าที่เป็นแม่ทัพฝ่ายกรีก แต่เรือใบของพวกกรีกไม่เคลื่อนจากที่ ไทรจิสให้ทำการบูชาธัญ Iphigenia เสียเพื่อสังเวยเทพเจ้าแห่งมหาสมุทร ทำให้ไคลเท็มเนสตราผู้เป็นชายาของแอกาเมมีนอนไม่พอใจสามี เมื่อ

แอกาเมมีนอนจากไปรบโคลเต็มเนสตราจึงลอบเป็นชู้กับ Aegisthus บุตรชายของ Thyestes ทั้งสองสมคบกันลอบฆ่าแอกาเมมีนอนผู้กลับมาบ้านเมื่อสงครามเมืองทรอยสิ้นสุดลง Orestes ผู้เป็นบุตรของแอกาเมมีนอนได้ตกลงที่จะแก้แค้นแทนบิดาด้วยการฆ่ามารดาของตนและชู้รักของนาง การกระทำของ Orestes ถือว่าเป็นบาปหนักเพราะได้กระทำมาตุฆาต จึงต้องถูก The Furies ตามลงโทษต้องร่อนเร่พเนจรไปตามที่ต่าง ๆ ได้รับความทุกข์ทรมานมากมาย ในที่สุดอธีนา goddess Orestes ปลดปล่อยบาปให้ ทั้งนี้เป็นเพราะ Orestes นั้นรู้สึกสำนึกผิดและได้รับทุกข์ทรมานพอที่จะชำระล้างบาปของตนแล้ว ซึ่งผิดกับคนอื่นๆ ในตระกูลเอทรุส คำสาปของตระกูลนี้จึงสิ้นสุดลงที่ Orestes นี้เอง เรื่องของตระกูลนี้ต่อมา Aeschylus กวีกรีกในศตวรรษที่ 5 ได้นำมาแต่งเป็นโศกนาฏกรรมที่มีชื่อเสียงในชุด Oresteia ซึ่งประกอบด้วยละคร 3 เรื่องคือ The Agamemnon, The Libation Bearers และ The Eumenides ส่วน The Furies หลังจากที่ Orestes ได้รับการปลดปล่อยบาปแล้วก็กลายเป็นเทพจากการเป็นผู้ติดตามลงโทษผู้กระทำบาปเป็น The Benignant Ones หรือ The Eumenides ผู้คอยปกป้องผู้ที่ขอความเมตตา

สำหรับ Iphigenia นั้น บางตำนานเล่าว่าไม่ได้ถูกบูชายัญเพราะเทพีอาร์ทีมิส ช่วยเอาไว้โดยนำไปอยู่กับพวก Taurians ในที่สุดก็ได้พบกับ Orestes ผู้เป็นน้องชายอีกครั้งหนึ่ง

การสร้างมนุษย์

เรื่องเกี่ยวกับการสร้างมนุษย์นั้นมีหลายตำนานด้วยกัน ตำนานแรกนั้นขุสมอบให้ Prometheus กับน้องชายคือ Epimetheus สร้างสิ่งมีชีวิตทั้งหลายในโลก เอปิมิธุสนั้นค่อนข้างจะปัญญาอ่อนจึงสร้างสัตว์ทั้งหลายให้มีความสุขสบาย เขียวเล็บ ขนและหนังไว้ป้องกันตัวพอมาถึงมนุษย์ก็ไม่มีอะไรเหลือจึงต้องหันไปพึ่งพรอมีธุสไปเอาไฟจากดวงอาทิตย์มาให้มนุษย์ไว้ป้องกันตัวจากสัตว์ร้ายทั้งปวง

ตำนานที่สองว่าเทพเจ้าสร้างมนุษย์เองโดยทดลองสร้างจากโลหะชนิดต่างๆ คือ ทองคำ เงิน ทองเหลืองและเหล็ก โดยมีพวกวิบริชแทรกอยู่ระหว่างมนุษย์ ทองเหลืองกับเหล็ก มนุษย์แต่ละพวกก็มีลักษณะตามโลหะที่ใช้สร้างตนขึ้นมา คือมนุษย์ทองคำดีกว่าเพื่อนและค่อยๆ เสื่อมมาจนถึงมนุษย์เหล็ก คือมนุษย์ที่กำลังอยู่ในโลกปัจจุบันนี้ซึ่งอยู่ในภาวะยากลำบาก เติบโตด้วยความชั่วร้ายและความทุกข์ยาก สักวันหนึ่งซุสก็ทำลายโลกลงเสีย ถ้าหากมนุษย์ชั่วร้ายมากขึ้น

ตำนานที่สามเกี่ยวกับน้ำท่วมโลก คือมนุษย์ในโลกชั่วร้ายจนกระทั่งซุสบันดาลให้เกิดน้ำท่วมใหญ่ผู้คนทยอยหนี Deucalion (กุกาเลียน) ซึ่งเป็นลูกของโพรมีธัสซึ่งเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในหีบพร้อมด้วยภรรยา พอน้ำลดกุกาเลียนกับภรรยาได้รับคำสั่งให้โยนก้อนหินไปข้างหลังเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมาสืบพันธุ์ต่อไป

มนุษย์ผู้หญิงคนแรกในโลกนั้น ถูกสร้างขึ้นมาจากโคลน เพราะมนุษย์ได้รับคำแนะนำจากโพรมีธัส ให้ขบเทาเทพเจ้าในการบูชาญ โดยเอาแร่ของเหลวๆ ถวายเทพเจ้า ส่วนที่ตีเก็บไว้กินเอง เทพทั้งปวงจึงประชุมกันสร้างมนุษย์ผู้หญิงขึ้นมาให้ชื่อว่า Pandora (Gift of all) และส่งมาเป็นภรรยาของเอปิมีธัส โดยให้นำหีบมาด้วยใบหนึ่งแต่สั่งไม่ให้เปิดดู แพนทอรามีความอยากรู้อยากเห็นจึงเบ็ดหีบปล่อยให้ความทุกข์โศกโรคภัยทั้งหลายออกมา ถึงแก่นั้นมนุษย์ก็ต้องทนทุกข์ทรมานเจ็บไข้ได้ป่วย สิ่งก็อย่างเดียวกันยังคงอยู่ในหีบคือความหวังที่ช่วยให้มนุษย์ทนมีชีวิตอยู่ได้

โพรมีธัสนั้นในฐานะที่ผิดหลายกระทงด้วยกัน โดยเฉพาะไม่ยอมเผยความลับว่าใครจะเป็นแม่ของลูกชายที่จะคิดโค่นอำนาจซุส จึงถูกมัดไว้บนยอดเขาคอเคซัส โดยมีนกอินทรีปากเหล็กคอยจิกกินตับทุกวัน ในที่สุดเฮรัคลีสก็มาช่วยปลดปล่อยให้โพรมีธัสเป็นอิสระเขาจึงได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งมนุษยชาติ และผู้สร้างไว้ซึ่งความยุติธรรม เป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนของการต่อต้านการกดขี่หรือความอยุติธรรม

ลักษณะเฉพาะของนิยายปรัมปราของกรีก

เทพเจ้าของพวกกรีกนั้นต่างจากเทพเจ้าของชาติอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะที่ไม่เป็นมนุษย์ เช่น มีศีรษะเป็นสัตว์ต่างๆ อย่างเทพเจ้าของพวกอียิปต์ นอกจากนั้นเทพเจ้าอื่น ๆ ยังอยู่ในฐานะที่มนุษย์จะต้องเคารพบูชา และต้องไม่โต้ สู้ส่งและห่างไกลจากมนุษย์มาก แต่เทพเจ้าของกรีกมีรูปร่างหน้าตาเป็นมนุษย์และยังมีความรู้สึกต่างๆ เช่น รัก โศก โกรธ หลง ริษยา อาฆาต เช่นเดียวกับมนุษย์ ความสัมพันธ์ระหว่างเทพเจ้ากับมนุษย์ก็เป็นไปอย่างใกล้ชิด บางครั้งเทพเจ้าอาจมาเยือนมนุษย์ถึงที่อยู่อาศัย หรือลงมาสมสู่กับมนุษย์ เทพเจ้าคอยสอดส่องดูความเป็นไปของมนุษย์ และเมื่อมนุษย์ทำสงครามกัน เทพเจ้าก็เข้ามามีส่วนช่วย โดยเข้าช่วยฝ่ายที่ตนโปรดปรานก็จะเห็นได้จากสงครามเมืองทรอยซึ่งมีสาเหตุมาจากเทพเจ้านั่นเอง กล่าวคือวันหนึ่งมีงานแต่งงานในโอลิมบัส เทพทุกองค์ได้รับเชิญยกเว้น Eris (อีริส) เทพีแห่งการพิพาท อีริสโกรธมากเลยโยนแอปเปิ้ลทองคำมีคำสลักไว้ว่า "แต่ผู้ที่

งามที่สุด” เข้าไปท่ามกลางหมู่เทพ ในบรรดาเทพทั้งหลายที่นับว่าสวยงามก็มีสามองค์ด้วยกันคือ ฮีรา อธีนา และแอฟโฟรไดตี ซึ่งต่างก็แย่งกันจะเป็นเจ้าของแอปเปิลทองคำ ในที่สุดซุสเองก็ไม่สามารถตัดสินได้จึงโยนกลองไปให้ปารีส (Paris) ลูกของกษัตริย์ไพรอัมแห่งทรอยเป็นผู้ตัดสิน เทพทั้งสามให้สินบนปารีสโดยฮีราให้ความยิ่งใหญ่ อธีนาให้ความเฉลียวฉลาด แต่แอฟโฟรไดตีสัญญาจะให้ผู้หญิงที่สวยงามที่สุดแก่ปารีส ปารีสจึงตัดสินให้แอฟโฟรไดตีได้รับแอปเปิลทองคำ เผอิญผู้หญิงที่สวยงามที่สุดในโลกคือ Helen (เฮเลน) นั้นมีสามีแล้วคือ Menelaus (เมเนลาอัส) แห่งเมืองสปาร์ตา ก่อนที่เมเนลาอัสจะได้เฮเลนมาเป็นชายาก็ได้ทำความตกลงกับบรรดาผู้มาทักขณเฮเลนว่าถ้ามีอะไรเกิดขึ้นกับเฮเลนทุกคนจะต้องมาช่วย ดังนั้นเมื่อปารีสพาเฮเลนไปเมืองทรอย พวกนักรบกรีกทั้งหลายจึงเข้าช่วยเมเนลาอัส สงครามเมืองทรอยที่กินเวลายาวนานถึง 10 ปี เสียชีวิตผู้คนมากมาย เป็นที่มาของมหากาพย์อันยิ่งใหญ่คือ *The Iliad* นั้น ก็มีสาเหตุมาจากเหตุการณ์ที่มีชื่อเรียกว่า *The Judgment of Paris* หรือคำตัดสินของปารีสนั่นเอง

นอกจากเทพเจ้าของพวกกรีกที่แตกต่างไปจากชาติอื่น ๆ แล้ว underworld ของพวกเขาก็ยังไม่ใช้รกรกในความหมายของสถานที่ที่ทรานวิญญานบาปเหมือนในวัฒนธรรมอื่น ๆ underworld หรือ Hades (เฮคีส) เป็นเพียงดินแดนที่คนตายแล้วจะไปอยู่เท่านั้น แต่ก่อนจะเข้าไปยังเฮคีสได้จะต้องข้ามแม่น้ำ Styx (สติกซ์) โดยเรือซึ่งมี Charon (การอน) เป็นผู้แจว แต่การอนจะรับเฉพาะผู้โดยสารที่มีเหรียญเงินจ่ายให้เท่านั้น เหรียญเงินนี้คือเหรียญที่ใส่ปากคนตายเวลาทำพิธีฝังศพ ถ้าใครไม่มีเงินจ่ายให้การอน วิญญานจะต้องไปล่องลอยอยู่ใน Limbo (ลิมโบ) ซึ่งเป็นดินแดนที่อยู่ระหว่างโลกมนุษย์กับเฮคีส ฉะนั้นจะเห็นว่าพิธีฝังศพที่ถูกต่องั้นมีความหมายต่อชาวกรีกมากเพียงใด เช่น หลังจากทีอีทิบัสตายแล้ว ลูกชายสองคนของเขาคือ Polyneices (พอลิโนซิส) และ Eteocles (เอทีโอคลีส) แย่งกันครองเมืองธีบส์ พอลิโนซิสเป็นฝ่ายเข้าโจมตีเมือง ทั้งสองคนฆ่ากันตาย Creon (ครีออน) ผู้เป็นลุงจึงทำพิธีศพเอทีโอคลีสอย่างสมเกียรติ แต่สั่งห้ามมิให้ใครทำศพให้พอลิโนซิส โดยคาดโทษถึงตายเพราะถือว่าพอลิโนซิสเป็นกบฏ Antigone (แอนทิโกนี) น้องสาวของคนที่ทั้งสองทนุไม่ได้จึงแอบทำศพให้พอลิโนซิส จึงถูกครีออนสั่งประหาร เรื่องของแอนทิโกนี นอกจากจะแสดงถึงความขัดแย้งระหว่างกฎหมายบ้านเมืองกับกฎของเทพเจ้าแล้วยังสะท้อนให้เห็นความเชื่อของพวกกรีกเกี่ยวกับเรื่องของวิญญานอีกด้วย ว่าถ้าไม่ได้ทำพิธีศพให้ถูกต้องแล้ววิญญานจะต้องเร่ร่อนไปไม่ได้พักผ่อน

โอลิมปัสนั้นก็ไม่ใช่สวรรค์ที่วิญญานของคนประกอบคุณงามความดีจะได้ไปอยู่
เป็นรางวัล มันเป็นเพียงที่อยู่เทพเจ้า พวกวีรบุรุษหรือผู้ที่ประพฤติดีงามนั้นเมื่อตายแล้วจะ
ไปอยู่ที่ Elysium (อีไลเซียม) หรือ Elysian Fields ซึ่งเป็นสวรรค์อยู่ที่สุดขอบโลกอย่าง
มีความสุข

หัวข้อเรื่องที่ปรากฏในเพนนิยากรีก

ความรัก

หัวข้อเรื่องที่ปรากฏบ่อยที่สุดก็คือ "ความรัก" ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ความรัก
นั้นมีทั้งในด้านดีและด้านไม่ดี ในเรื่องของความรักก็มีเรื่องของภรรยาผู้จงรักและซื่อสัตย์ต่อ
สามี เช่น Alceste, Penelope (ภรรยาของ Ulysses) หญิงที่ถูกทอดทิ้งได้แก่ Ariadne,
Dido, Medea การตายเพื่อความรักในเรื่องของ Alcyone, Hero และ Leander ความรัก
ที่ไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เช่น Aegisthus และ Clytemnestra, Helen และ
Paris ความรักที่ไม่เห็นตัวเช่นเรื่องของ Cupid และ Psyche ความรักที่สับสน เช่น
Perseus และ Andromeda การตกลงโทษเพราะความรัก ความรักที่ผิดหวัง เช่น Pyramus
และ Thisbe ความรักและการแก้แค้นของ Medea เป็นต้น

ความทุกข์ทรมานและการต่อสู้

ส่วนเรื่องความทุกข์ทรมานและการต่อสู้นั้นเห็นได้จากเรื่องราวของวีรบุรุษ เช่น
Achilles (อคิลีส) Aeneas (อีเนียส) Prometheus (โพรมิทิวส) Oedipus (อีดิปัส)
Antigone (แอนติโกนี) และอีกหลาย ๆ คน เป็นการต่อสู้เพื่อเอาชนะความเปล่าเปลี่ยว
การกดขี่ ทหารราช หรือความชั่วร้าย

เรื่องราวของวีรบุรุษ

นอกจากนี้ยังมีพวกวีรบุรุษ ซึ่งมักจะมีบรรพบุรุษอย่างน้อยก็ฝ่ายหนึ่งเป็นเทพ
เรื่องของวีรบุรุษเหล่านี้แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือพวกกึ่งเทพ เช่น Prometheus วีรบุรุษ
สมัยแรกเริ่ม เช่นพวก Argonauts (ลูกเรืออาร์โก) Bellerophon (เบลเลโรโฟน)
Chiron (ไครอน) Daedalus (ดีดาลัส) Heracles (เฮราคลีส) Meleager (เมเลียเจอร์)
Oedipus (อีดิปัส) Perseus (เพอร์ซุส) และ Theseus (ธีซุส) วีรบุรุษสมัยหลังของเมือง
Thebes (ธีบส์) และ Troy (ทรอย) พวกเหล่านี้เป็นนักเผชิญโชค ผู้ก่อกำเนิดตระกูลที่
ยิ่งใหญ่ และผู้พิชิตสัตว์ประหลาด ภายหลังจากต่อสู้อันยาวนานซึ่งจบลงด้วยชัยชนะ พวกเขา
เขาก็ได้รับการสถาปนาเป็นเทพเจ้าหลังจากที่เสียชีวิต

เรื่องราวเกี่ยวกับการผจญภัย

ในกลุ่มเรื่องราวเกี่ยวกับการผจญภัยก็มีเรื่องของ Aeneas (อีเนียส) Apollo, Bellerophon, Heracles, Jason (เจสัน) Meleager, Oedipus, Odysseus (โอดิสซัส) Perseus และ Theseus เรื่องการสงครามระหว่างพวกไททันกับพวกโอลิมเปีย ส่วนกลุ่มผู้พิชิตสัตว์ประหลาดก็มีเรื่องของ Apollo, Bellerophon, Heracles, Oedipus, Perseus และ Theseus เป็นต้น ส่วนเรื่องการเดินทางก็มีเรื่องการเดินทางหาขนแกะทองคำของพวก Argonauts การล่าหมีป่า Calydonian การโจมตีเมือง Thebes และสงครามเมืองทรอย รายย่อยๆ ก็มีการเดินทางกลับบ้านที่ Ithaca ของ Odysseus และการเดินทางไปอิตาลีของ Aeneas

สัตว์ประหลาด

สัตว์ประหลาดนั้นได้แก่หมีป่ากาลิโตเนีย Cerberus (เซอร์บีส) สุนัขสามหัว Chimera (ไคเมรา), Cyclops, Harpies (ฮาร์ปีส์) Medusa (เมดูซา), Minotaur (มิโนทอร์), ทวี Lernean Hydra, สิงโต Nemean, Python (ไพธอน) และ Sphinx (สฟิงซ์)

หัวข้ออื่น ๆ ที่พบบ่อยคือ ความสำนึกในตัวเองของคนหนึ่งว่ายิ่งใหญ่ที่สุด มนุษย์ในฐานะผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในจักรวาล ความสนุกสนาน ความอยู่รอดของผู้ที่เหมาะสมที่สุด ความเป็นวีรบุรุษ ความริษยา ความเกลียดและการแก้แค้น เป็นต้น

คำถาม

1. myth ของพวกกรีกแบ่งได้เป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง? อธิบายให้ละเอียดพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
2. บรรยายเทพเจ้าโอลิมเปียทั้ง 12 องค์
3. ยกตัวอย่าง myth ที่อธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติมาเรื่องหนึ่งพร้อมรายละเอียด
4. ในบรรดาวีรบุรุษที่มีชื่อของกรีกนั้น ท่านเห็นว่าผู้ใดสมควรเป็นวีรบุรุษมากที่สุด ให้เหตุผล
5. มนุษย์มีกำเนิดขึ้นมาในโลกได้อย่างไรบ้าง?
6. อะไรคือลักษณะเฉพาะของเทพนิยายกรีก?
7. หัวข้อเรื่องที่ปรากฏในเทพนิยายกรีกมีอะไรบ้าง?